

Motion till riksdagen 2017/18:984

av Mikael Eskilandersson och Roger Hedlund (båda SD)

Konsumenträtt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nytt konsumentpolitiskt mål, ”Målet för konsumentpolitiken är att skapa hållbar konsumtion, där konsumenterna har möjlighet att göra aktiva val på väl fungerande konsumentmarknader” och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kreditgivare som grovt brutit i sin kreditprövning inte ska kunna vända sig till Kronofogdemyndigheten för att driva in sin fordran och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta krafttag mot högkostnadskrediter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa reglerna så att oönskade säljsamtal via telefon minskar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för statliga myndigheter att göra uppgörelser med privatpersoner och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och skärpa lagarna kring oriktiga fakturor och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa kontrollerna av gode män och förvaltare och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning av förvaltare och gode män och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Ett nytt mål för bättre konsumentpolitik

För Sverigedemokraterna är det viktigt att konsumenten har tillräcklig möjlighet och information för att kunna göra aktiva val. Detta både för att kunna välja bort en sämre vara/tjänst men även för att kunna välja vad man stödjer genom sin konsumtion. Därför

är vi motståndare mot att ursprungsmärkning försämrats eller att alltför övergripande märkning används. Sådant kan annars hindra konsumenten att göra aktiva val. Det är också viktigt att vår konsumtion, totalt sett, är hållbar ur alla perspektiv. Det gäller såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Därför är det vår uppfattning att båda dessa perspektiv ska finnas med i ett konsumentpolitiskt mål och vara jämställda med varandra. Vårt förslag till konsumentpolitiskt mål är därför följande: ”Målet för konsumentpolitiken är att skapa hållbar konsumtion, där konsumenterna har möjlighet att göra aktiva val på väl fungerande konsumentmarknader.”

Kronofogdens roll i samhället

Sverigedemokraternas konsumentpolitik utgår mycket från den lilla människans perspektiv. Vi värnar om att skapa ett välfungerande samhälle där lagar och regler ska vara logiska och så enkla som möjligt att förstå. Det är viktigt att man som konsument kan känna trygghet och har möjligheten att få den information man behöver för att fatta bra och korrekta beslut i varje situation. Samtidigt som det är viktigt att näringslivet har bra villkor och att det finns en välfungerande konkurrens, så måste det finnas regler som stoppar oseriösa företag på ett effektivt sätt. Konsumenten ska ha möjlighet att göra aktiva val, och onödiga regler eller avtalstider som har som syfte, eller får till följd, att konsumenten blir bunden och därmed förhindrad att göra aktiva val på ett eller annat sätt, bör om det är möjligt tas bort helt.

Krafttag mot högkostnadskrediter och så kallade sms-lån

De konsumentpolitiska och konsumenträttsliga områdena blir allt viktigare i en tid då handeln och globaliseringen ökar. Till skillnad från förr i tiden, då man med begränsade resurser var tvungen att enbart införskaffa det man absolut behövde för sin överlevnad, har vi idag en betydligt bättre levnadsstandard.

Det är betydligt lättare att exempelvis låna pengar och i vissa fall kan lånen vara högst nödvändiga. Det kan ibland till och med vara bra, om man exempelvis söker investera i ett nystartat företag eller kanske i en fastighet. Sedan finns det de lån som är allt för enkla att skaffa, nämligen de så kallade sms-lånen. Snabblån handlar ofta om låga lånebelopp med korta löptider och givetvis går det således också snabbt från själva ansökningen till utbetalningen i de fall utbetalning beviljats. För den kredittagare som inte tänker sig för finns således också en stor risk att räntan är mycket hög.

Exempelvis är snabblån via sms så enkelt att få, så att många konsumenter kanske inte tänker igenom sitt lånebeslut. För personer som behöver pengar för en viktig investering eller för att fylla ett verkligt och nödvändigt behov borde det rimligtvis inte vara några problem att ta ett vanligt lån. Det är inte tiden som det tar att få lånet som är problemet, utan att lånen ofta tas för konsumtion av varor som inte är livsnödvändiga. Begränsningen av snabblån/högkostnadskrediter ska alltså vara utformad på ett sådant sätt att det fortfarande går att vid enstaka tillfällen i livet få lån snabbt för att lösa en hastigt uppkommen situation, samtidigt som vi vill begränsa risken att människor tar på sig mer lån än de klarar av att lösa. Konsekvensen av obetalda snabblån är inte sällan betalningsanmärkningar, vilket försvårar tillvaron för en enskild person på flera sätt. En

utredning, SOU 2016:68, har föreslagit flera konkreta skärpningar för att komma tillrätta med högkostnadskrediter. Det är nu viktigt att det också leder till faktiska förändringar och inte stannar vid förslag i en utredning.

Oönskade säljsamtal

Telefonförsäljning finns i många olika former och merparten av det som säljs via telefon är av kunden önskade produkter. Dock finns det ett växande problem med att människor får vad de upplever som oönskade säljsamtal till sin telefon. För att minska detta har branschen tagit fram ett så kallat NIX-register, där man kan anmäla att man inte önskar säljsamtal. Tidigare har mobiltelefoner haft mycket mindre problem med oönskade säljsamtal, men efter att telemarketingbranschen ändrat i sina riktlinjer och öppnat för säljsamtal även till mobiltelefoner, så har säljsamtalen till mobiltelefoner ökat drastiskt. En utredning, SOU 2015:61, har föreslagit flera konkreta skärpningar för att komma tillrätta med oönskade säljsamtal. Det är nu viktigt att det också leder till faktiska förändringar och inte stannar vid förslag i en utredning.

Öka möjligheten till frivilliga uppgörelser med statliga myndigheter

Många skuldsatta har idag svårt att betala sina skulder. Inom näringslivet förekommer ofta att företag och skuldsatta gör frivilliga överenskommelser, som att göra upp betalningsplaner, göra avdrag på ränta och ta bort straffavgifter för att på så sätt göra det möjligt för skuldsatta att göra sig skuldfria. Om man däremot vänder sig till en statlig myndighet så är det näst intill omöjligt att göra någon form av uppgörelse. Detta försvårar för den enskilda personen att komma ut ur skuldfällan och kan i praktiken ha motsatt effekt och minska möjligheten för staten att få in sina pengar. Därför tycker vi sverigedemokrater att det bör bli lättare för statliga myndigheter att göra uppgörelser med skuldsatta i de fall där det kan anses vara lämpligt. Ibland uppstår det skulder för till exempel bostadsbidrag, på grund av att inkomsten ändrats under året och man har glömt att anmäla denna förändring, vilket gör att man blir återbetalningsskyldig. Då kan det vara rimligt att återbetalningen delas upp på flera tillfällen, speciellt om det är en större summa som ska återbetalas.

Åtgärder mot så kallade bluffakturor

Sverigedemokraterna ser ett växande problem med att oseriösa företag genom olika, mer eller mindre kreativa, sätt utnyttjar marknadsreglerna på ett oseriöst sätt.

Sverigedemokraterna vill därför se en översyn av regelverken, och där det är uppenbart att man satt i system att utnyttja reglerna bör också straffen var kännbara.

Sverigedemokraterna vill se över hur man kan undvika att regelverket som skapats för handel mellan företag och mellan företag och privatpersoner utnyttjas av kriminella.

Sverigedemokraterna vill även se över reglerna för förenklat tvistemål (så kallade

småmål), så att oseriösa företag inte gynnas av att inte kunna åläggas att stå för rättegångskostnader.

Förvaltare och gode män

Sverigedemokraterna vill skärpa kontrollen när gode män och förvaltare utses. Vi vill också att det ska finnas en obligatorisk utbildning för gode män och det ska alltid finnas möjlighet för den som är i behov av förvaltarskap att yttra sig kring vem som utses.

Mikael Eskilandersson (SD)

Roger Hedlund (SD)